

2026-05-15

dnr. 2026-353

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över slutbetänkandet En ny viltförvaltningslagstiftning (SOU 2025:125)
LI2026/00074

Sametinget är både en statlig myndighet med förvaltningsuppgifter och ett folkvalt samiskt parlament. Remissvaret är skrivet med Sametingets övergripande uppdrag, att verka för en levande samisk kultur, som utgångspunkt.

Sametinget har utöver nedanstående kommentarer inga synpunkter på utredningens förslag.

5.13 Miniminivå, 6.3 Rovdjursförvaltningsområden och miniminivåer för vissa stora rovdjur, 8.14 Förvaltningsplaner för vilt

Sametinget anser att den av regeringen antagna toleransnivån för skador på ren orsakade av stora rovdjur ska vara maximalt 10 procent tydligt bör framkomma i författning som styr arbetet med miniminivåer och förvaltningsplaner inom renskötselområdet.¹ Detta genom att omnämna toleransnivå i relevanta bestämmelser alternativt att det framgår att förvaltningen av björn, varg, järv och lodjur, ska syfta till att skador på ren orsakade av rovdjur ska hålls på beslutad nivå. Sametinget anser att en sådan formulering är i linje med art- och habitatdirektivet, artikel 2.3. Sametinget gjorde den 21 januari 2018 en hemställan till dåvarande Näringsdepartementet gällande författningsändringar avseende förvaltningsverktyg för förekomst av stora rovdjur baserat på en toleransnivå för rennäringen (Sametingets dnr. 2018-147).

Med toleransnivåer avses den totala förlust av renar som en sameby kan acceptera utan att förutsättningarna för en ekologiskt, kulturellt, socialt och ekonomiskt hållbar rennäring äventyras.

¹ Se Prop. 2012/13:191 En hållbar rovdjurspolitik och 2013/14: MJU7 och

8.15 Rovdjursinventering

En fungerande rovdjursinventering är en grundförutsättning för att kunna ersätta samebyar utifrån gällande ersättningsystem. Sametinget har ingen invändning i sak mot att även fjällräv omfattas av en årlig underökning, det är dock viktigt att inventeringen samordnas med befintlig inventering så att det inte leder till ökad skotertrafik bland kalvande renar. Eventuella extra kostnader får inte innebära en försämrad inventering av varg, järv, lo och kungsörn. Vad gäller att ersätta begreppet "föryngringar" med "populationernas storlek och utbredning" kan det öppna för mer flexibla inventeringsmetoder och minskar juridiska hinder för metodutveckling. Det finns dock en viss risk för kvalitetsförsämring om det inte sker en nationell vägledning för likformighet mellan länen. Föreslagen formulering (12 kap. 4 §) kring uppskattning av population då det är svårt att inventera tillstyrks. Dock bör det även framgå att andra förhållanden också kan orsaka betydande hinder för inventeringen. I sådana fall bör också en uppskattning göras, i vart fall inom renskötselområdet.

Den föreslagna ändringen av inventeringsbestämmelserna ligger i linje med den hemställan om förordningsändringar avseende rovdjursinventering och ersättning för rovdjursdödade renar som Sametinget och Naturvårdsverket lämnade till regeringen (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet) den 20 november 2025. I likhet med vad som framförs i hemställan behöver motsvarande ändringar även genomföras i viltskadeförordningen (2001:724) avseende bestämmelserna om ersättning till renskötseln. Förslaget är på remiss fram till den 31 augusti 2026.²

Vad gäller föreslagen 12 kap 3 § andra stycket, sista meningen viltförvaltningsförordningen (nuvarande 8 § andra stycket, sista meningen förordning om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn) vill Sametinget lyfta följande. Det har från samiskt håll återkommande påpekats att havsörn orsakar betydlig skada på ren, framför allt under kalvningstiden. Med nuvarande samt föreslagen författning saknas stöd för att ersätta skada orsakad på grund av havsörn. Sametinget anser därför att det, tillsammans med Sametinget, bör utredas hur och under vilka förutsättningar den skadan ska ersättas.

12.6 Sekretessen för att motverka att vapen kommer till brottslig användning kompletteras

Avsnittets förslag är att sekretess ska gälla för register över områden som har registrerats för bland annat viss småviltsjakt. I sammanhanget är en riktigare formulering "småviltsjakt på sådan kronomark ovanför odlingsgränsen som står under statens omedelbara disposition och på renbetesfjällen" då dessa upplåtelse hänförs till 32 § rennäringslagen (1971:437).

Yttrandet har beslutats av kanslichefen Lars-Ove Sjajn efter föredragning av jurist Ellen Blind. Jurist Nadja Åstot och rovdjurshandläggare Stefan Forsmark har deltagit i den slutliga handläggningen.

² Landsbygds- och infrastrukturdepartementet, LI2025/02027